Dosarul nr.3-65/2024
2-24006156-12-3-12012024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

21.02.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în şedinţa de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL”Sigiliu-Lux” împotriva Agenției de Mediu privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantă – SRL”Sigiliu-Lux”, la 12.01.2024 s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cu acțiune în contencios administrativ împotriva Agenției de Mediu, prin care a solicitat anularea deciziei Agenției de Mediu de suspendare a examinării cererii din 08.11.2023 înaintate de SRL”Sigiliu-Lux” către Agenția de Mediu privind eliberarea avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”, oficializate prin răspunsul Agenției de Mediu********** din 08.11.2023; obligarea Agenției de Mediu de a elibera către SRL”Sigiliu-Lux” avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi” conform cererii înaintate de către SRL”Sigiliu-Lux” din 24.10.2023.

În argumentarea acțiunii depuse, reclamanta a menționat că, în fapt, la 24.10.2023 SRL”Sigiliu-Lux” s-a adresat către Agenția de Mediu cu cererea privind eliberarea avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi” conform prevederilor Legii privind expertiza ecologică ***** din *****La cererea au fost anexate toate documentele prevăzute de legislația în vigoare pentru emiterea avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție prezentat.

Ulterior, la 08.11.2023 de la Agenția de Mediu în adresa SRL”Sigiliu-Lux” a fost expediată scrisoarea***** din 28.09.2023, prin care a fost oficializată decizia Agenției de Mediu privind suspendarea examinării cererii SRL”Sigiliu-Lux” în temeiul art.81 alin.(l) din Codul administrativ.

Conform conținutului actului menționat, motivele de fapt al suspendării examinării au servit faptele că de către Agenția de Mediu au fost obținute unele informații din scrisoarea ***** de la Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS), din care chipurile se observă că de către procuratura se investighează legalitatea obținerii de către SRL"Sigiliu-Lux" a dreptului de folosință și de exploatare a suprafeței miniere. S-a concluzionat că până la stabilirea legalității obținerii drepturilor de folosința în cadrul urmăririi penale, Agenția nu poate examina cererea din partea SRL"Sigiliu-Lux". De asemenea, ca alt motiv a fost indicat că actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020 în privința zăcământului de argilă "Chirca", eliberat de AGRM, prezentat în setul de documente de la SRL"Sigiliu-Lux", de asemenea este vizat în cauza penală nominalizată și urmează a fi dovedită legalitatea eliberării acestuia. De asemenea, se investighează dobândirea drepturilor în privința bunului imobil unde este amplasată cariera, drepturile în privința căruia conform datelor din Registrul bunurilor imobile sunt oficial înregistrate după SRL"Sigiliu-Lux".

Astfel, la 08.12.2023 SRL"Sigiliu-Lux" a depus către Agenția de Mediu cererea prealabilă în procedura de contencios administrativ, prin care a fost solicitată anularea deciziei Agenției de Mediu de suspendare a examinării cererii înaintate a SRL"Sigiliu-Lux" și admiterea integrală a solicitărilor SRL"Sigiliu-Lux" privind emiterea avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție solicitat.

În data de 14.12.2023 în adresa SRL"Sigiliu-Lux" a fost expediată scrisoarea Agenției de Mediu*****, prin care a fost comunicată respingerea de către Agenția de Mediu a cererii prealabile înaintate de către SRL"Sigiliu-Lux".

Consideră reclamanta că, acțiunile și deciziile primite de către Agenția de Mediu la solicitările înaintate de către SRL"Sigiliu-Lux" ca neîntemeiate, efectuate cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare și cu ignorarea situațiilor reale existente, în legătură cu ce fapt urmează a fi anulate, cu satisfacerea integrală a cerințelor SRL"Sigiliu-Lux".

În conformitate cu prevederile art.10 din Codul administrativ este stipulat că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art.11 alin.(l) lit.a) din Codul administrativ prevede că, actele administrative sânt: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Concomitent, art.17 din Codul administrativ stipulează că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă".

Iar art.9 din Codul administrativ prevede că, prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.

Conform prevederilor art.14 alin.(l) din Codul administrativ, este prevăzut că actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real, iar conform prevederilor art.14 alin.(3) este stipulat expres că, în măsura în care prevederile prezentului cod nu conțin reglementări imperative, în privința actelor

reale se aplică corespunzător dispozițiile referitoare la actele administrative individuale, dacă acest lucru nu este exclus în baza diferențelor dintre actul administrativ individual și actul real.

În baza prevederilor art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform conținutului actului oficial expediat de către Agenția de Mediu, motivele de fapt a suspendării examinării cererii SRL"Sigiliu-Lux" au servit faptele că de către Agenția de Mediu au fost obținute unele informații din scrisoarea*****de la Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS), din care chipurile se observă că de către procuratura se investighează legalitatea obținerii de către SRL"Sigiliu-Lux" a dreptului de folosință și de exploatare a suprafeței miniere. S-a concluzionat că pînă la stabilirea legalității obținerii drepturilor de folosința în cadrul urmăririi penale, Agenția nu poate examina cererea din partea SRL"Sigiliu-Lux" (de observat, că de fapt documentul în baza la care se oferă dreptul de folosința asupra zăcământului, constituie contractul încheiat cu Ministerul privind folosința zăcământului respectiv). De asemenea, ca alt motiv a fost indicat că actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020 în privința zăcământului de argilă "Chirca", eliberat de AGRM, prezentat în setul de documente de la SRL"Sigiliu-Lux", de asemenea este vizat în cauza penală nominalizată și urmează a fi dovedită legalitatea eliberării acestuia. De asemenea, se investighează dobândirea drepturilor în privința bunului imobil unde este amplasată cariera, drepturile în privința căruia conform datelor din Registrul bunurilor imobile sunt oficial înregistrate după SRL"Sigiliu-Lux".

Analizând motivele invocate de Agenția de Mediu întru suspendarea examinării cererii SRL"Sigiliu-Lux", invocă reclamanta că respectivele motive nu corespund prevederilor legislației în vigoare, generale și speciale aplicabile cazului dat, precum și contravin situațiilor real existente, constituind de fapt refuz mascat în satisfacerea cerințelor legale ale SRL"Sgiliu-Lux".

Astfel, din punct de vedere a prevederilor generale ale legislației în vigoare în domeniu vizat, în primul rând, necesită de menționat că art.81 alin.(l) din Codul administrativ stipulează următoarele motive pentru suspendarea procedurii administrative: "(1) în cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publica suspendă procedura administrativă pînă la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau pînă la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive."

În așa mod, este se subliniat că actul care urmează a fi emis de Agenția de Mediu - avizul al expertizei ecologice de stat, nicidecum în mod legal nu depinde de un alt act administrativ care urmează a fi emis de alt organ administrativ. În cauza penală care a fost vizată nu trebuie să fie emis un oarecare act administrativ, care va genera posibilitatea emiterii actului Agenției de Mediu. De asemenea, eventuală decizia care urmează a fi adoptată în rezultatul urmăririi penale pe cauza penală, la fel nicidecum nu constituie operațiunea preliminară la emiterea actului administrativ de către Agenția. De asemenea, în cadrul cauzei penale nicidecum nu se constată și nu urmează a fi constatat oarecare raport juridic, care generează posibilitatea emiterii actului administrativ al Agenției. La fel, actul administrativ care urmează a fi emis de Agenția - avizul expertizei ecologice de stat - nicidecum nu formează obiectul al examinării cauzei penale, iar în cadrul urmăririi penale în genere nu se examinează eliberarea avizului de către Agenție.

Astfel, indică că urmărirea penală pe cauza penală***** nicidecum nu constituie activitatea administrativă preliminară, care condiționează procedura eliberării avizului expertizei ecologice de stat.

În așa mod, motivul efectuării urmăririi penale pe cauza penală***** de către organul de urmărire penală pe anumite fapte, legate cu licitația din anul 2017, nicidecum nu poate constitui motivul legal pentru suspendarea examinării a actului administrativ concret care urmează a fi emis de către Agenția de Mediu - a avizului expertizei ecologice de stat în privința zăcământului de argilă ”Chirca”.

De asemenea, din punct de vedere a legislației procesuale, invocă reclamanta că SRL”Sigiliu-Lux” sau conducerea acestei întreprinderi nicidecum nu a fost atrasă la răspunderea penală în cadrul efectuării urmăririi penale pe cauza penală*****, în acest sens nefiind existent nici un act sau document privind punerea sub învinuire sau cel puțin sub bănuială pe SRL”Sigiliu-Lux” sau conducerea acestei întreprinderi în cadrul urmăririi penale pe cauza penală*****. Mai mult ca atât, în acest context este de indicat că în conformitate cu principiul prezumpției nevinovăției, protejate și garantate de prevederile art.21 din Constituția RM, precum și art.8 din Codul de procedură penală, orice persoana se consideră nevinovată pînă când vinovăția acesteia nu a fost constatată de decizia judecătorească irevocabilă pe cauza penală, și respectiv drepturile acestei persoane în legătură cu acuzația nicidecum nu pot fi lezate pînă la constatarea vinovăției în baza deciziei judecătorești irevocabile pe cauza penală.

La fel, este de indicat că în cadrul urmăririi penale pe cauza penală***** nicidecum nu au fost adoptate oarecare restricții, decizii ale organului de urmărire penală sau instanțelor de judecată în baza adresării organelor de drept, care suspendă acțiunea sau valabilitatea actelor administrative existente la SRL”Sigiliu-Lux” - a contractelor pentru folosirea sectoarelor de subsol sau actelor de confirmare a perimetrelor miniere. Careva documente în acest sens la Agenția de Mediu lipsesc. Nefiind limitată acțiunea sau valabilitatea actelor administrative existente, aceste au acțiunea și valabilitatea deplină, fiind obligatorii și executorii pentru toate persoanele, nefiind posibil de invocat *vizarea* acestora în cadrul oricărei urmăririi penale pentru limitarea drepturilor anumitor persoane, inclusiv pentru oarecare suspendare a examinării cererilor legale înaintate de aceste persoane la organe de stat în procedurile administrative.

De asemenea, în privința procedurii de examinare a cererii privind eliberarea avizului expertizei ecologice de stat, precum și în privința posibilității suspendării examinării acestei cereri, este de remarcat că acest aviz al expertizei ecologice în calitate de act permisiv conform prevederilor legislației în vigoare cade sub incidența prevederilor speciale ale legii existente în acest domeniu.

Astfel, conform prevederilor art.21 alin.(3) din Legea privind expertiza ecologică ***** din 29.05.1996 (în continuare - Legea nr.851) este stipulat expres: Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a avizului expertizei ecologice de stat pentru agenții economici se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

Subliniază că conform prevederilor art.4^1 din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător ***** din 22.07.2011 (în continuare - Legea nr.160) este stipulat expres că legea prevede condiții exhaustive și lista exaustivă a documentelor, care pot fi solicitate de la solicitant pentru eliberarea actului permisiv. Solicitarea altor documente, decît cele stipulate expres de lege, sau înaintarea altor condiții către solicitant, decît cele stipultate expres de lege, nu se admite. Dacă solicitantul a prezentat toate documentele prevăzute expres de lege, organul administrativ este obligat de a satisface cererea persoanei și de a elibera către

aceasta persoana actul permisiv solicitat de acesta, nefiind în drept de a refuza eliberarea actului pe oarecare alte motive.

În așa mod, cum se confirmă prin conținutului cererii înaintate de către SRL"Sigiliu-Lux" și din lista documentelor anexate la aceasta cererea, de către SRL"SigiIiu-Lux" au fost prezentate toate documentele stipulate de lege pentru eliberarea avizului expertizei ecologice. Cum se confirmă din textul răspunsului prezentat de Agenția de Mediu și din motivele expuse ale suspendării examinării, în cadrul examinării cererii SRL"Sigiliu-Lux" de către Agenția de Mediu nu au fost stabilite lipsa a cărorva documente prevăzute de lege sau incomplecitatea acestor documente. Aceste documente sunt valabile și nu sunt anulate. Nefiind stabilită lipsa documentelor expres stipulate de lege, Agenția de Mediu conform prevederilor legii nu este în drept de a înainta oarecare alte condiții față de SRL"Sigiliu-Lux" pentru eliberarea avizului. De asemenea, Agenția de Mediu nu este în drept de a aștepta sau de a solicita prezentarea oricăror alte documente de alte persoane.

Conform prevederilor legii pentru eliberarea actului permisiv, la prezentarea tuturor documentelor stipulate expres de lege, Agenția de Mediu este obligată de a elibera actul permisiv fără înaintarea oarecăror condiții, ceea ce nu a fost îndeplinit de Agenția în cazul dat.

În acest context este de specificat că chiar conform prevederilor art.21 alin.(2) lit.b) din Legea nr.851, respingerea documentației de proiect poate fi dispusă de Agenția de mediu numai în cazul strict determinat și anume: *"b) respingerea documentației de proiect în cazul în care aceasta nu este elaborată în conformitate cu dispozițiile legale și cerințele de mediu."* Cum reiese din textul răspunsului prezentat, în cadrul examinării de către Agenția de Mediu nu au fost stabilite fapte că documentația prezentată a fost elaborată cu nerespectarea dispozițiilor legale sau nu au fost îndeplinite cerințele de mediu. Totodată, conform prevederilor legii din oarecare alte motive nu poate fi refuzată eliberarea avizului expertizei ecologice.

Astfel, nefiind stabilită lipsa oarecăror documente sau necorespunderea lor directă la cerințele legii existente la momentul prezentării, Agenția de Mediu a fost obligată de a elibera actul permisiv solicitat de către SRL"Sigiliu-Lux" în cazul dat - avizul expertizei ecologice de stat, nefiind în drept de a înainta oarecare condiții neprevăzute expres de lege pentru eliberarea avizului, ceea ce nu a fost îndeplinit în cazul dat.

De asemenea, în privința posibilității suspendării examinării cererii de eliberare a avizului expertizei ecologice de stat, este de menționat că conform prevederilor actului legislativ special în domeniu eliberării actelor permisive, și anume art.6^1 din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător ***** din 22.07.2011, este stipulat expres: (1) După recepționarea cererii, dacă se constată că aceasta este incompletă, autoritatea emitentă are dreptul de a suspenda curgerea termenului stabilit de lege pentru eliberarea/prelungirea/reperfectarea actului permisiv solicitat, fiind obligată să notifice imediat solicitantul despre suspendare, să informeze despre cerințele prevăzute de lege care nu sânt îndeplinite și să indice expres ce trebuie să prezinte și/sau să efectueze solicitantul pentru ca cererea să poată fi procesată. În cazul în care autoritatea emitentă va indica asupra necesității de prezentare a actelor/informației sau de efectuare a acțiunilor care nu sânt stabilite expres în lege, decizia de suspendare a termenului este nulă. Faptul nulității (totale sau parțiale) urmează a fi invocat de către solicitant prin notificarea autorității în formă scrisă.

Cum se confirmă prin textul oficial al răspunsului prezentat de Agenția de Mediu, în cadrul examinării cererii SRL"Sigiliu-Lux" de către Agenția de Mediu nu a fost stabilit sau constatat că cererea înaintată de SRL"Sigiliu-Lux" este incompletă, sau nu a fost stabilită lipsa sau neanexarea la cerere a documentelor prevăzute de lege.

În aceste condiții, conform prevederilor legale speciale în domeniu, Agenția de Mediu nu a fost în drept de a suspenda legal examinarea cererii SRL”Sigiliu-Lux”.

De asemenea, din alt punct de vedere, faptul că oarecare documente prezentate sunt chipurile atinse în oarecare mod în cadrul unei cauze penale, nu este stipulat expres în lege ca motiv sau condiția eliberării actului permisiv. Astfel, nefiind existentă această condiție pentru eliberarea actului permisiv, Agenția de Mediu nu este în drept de a înainta aceste condiții față de examinarea cererii agentului economic concret, în cazul dat - cererii SRL”Sigiliu-Lux” privind eliberarea avizului expertizei ecologice de stat.

În așa mod, analizând în ansamblu prevederile exprese speciale ale legii în domeniu, situația real existentă și acțiunile concrete efectuate ale Agenției de Mediu, este evident că decizia de suspendare a cererii primită de Agenția de Mediu în cazul dat contravine în mod direct prevederilor imperative exprese ale legii, este absolut ilegală și urmează a fi anulată.

De asemenea, în contextul legalității și existenței reale ale motivelor indicate de Agenția de Mediu, este de specificat că aceste motive și în esența nu corespund cerințelor legale și situațiilor real existente. Astfel, este de remarcat că documentele care confirmă existența drepturilor de folosința și de exploatare a zăcământului concret respectiv (drepturile asupra cărora se face referința în răspunsul Agenției, drepturile care chipurile în viziunea Agenției sunt puse la îndoială), constituie contractul privind dreptul de folosința asupra zăcământul respectiv, încheiat cu Ministerul și actul de confirmare a perimetrului minier, eliberat de AGRM.

În contextul celor specificate, este de subliniat că nu corespunde realității și nu este întemeiat în mod legal și motivul indicat de Agenția, că legalitatea încheierii contractului pentru folosirea sectorului de subsol al zăcământului de argilă ”Chirca” *****din 20.03.2019 și a eliberării actului de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020 depinde și urmează a fi stabilită în rezultatul urmăririi penale.

În acest caz este de indicat că contractul pentru folosirea sectorului de subsol al zăcământului de argilă ”Chirca” *****din 20.03.2019 a fost încheiat și emis în calitate de act administrativ de către organele administrative în mod involuntar - întru executarea hotărîrii judecătorești definitive și irevocabile, adoptate în acest sens, prevederile căreia sunt obligatorii pentru respectarea și executarea de către toate persoanele din Moldova. Legalitatea eliberării acestui act administrativ nu poate fi pusă la îndoială, fiind confirmată de hotărîri judecătorești irevocabile obligatorii pentru toate persoane. De asemenea, și legalitatea eliberării actului de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020 a fost verificată în cadrul instanței de judecată (acest act fiind ilegal anulat de AGRM), în rezultat fiind adoptată decizia judecătorească definitivă și irevocabilă, prin care s-a confirmat legalitatea eliberării actului respectiv, și mai mul ca atât, de instanța de judecată fiind în mod expres constatată existența și dispunerera legală de către SRL”Sigiliu-Lux” a actului de confirmare a perimetrului minier în privința zăcământului de argilă ”Chirca”.

Astfel, în contextul celor relatate este de indicat că contractul pentru folosirea sectorului de subsol al zăcământului de argilă ”Chirca” *****din 20.03.2019 a fost încheiat în rezultatul executării hotărîrii judecătorești irevocabile, adoptate de Judecătoria Chișinău sediul Centru din 21.02.2019 pe dosarul nr.3-396/18, în rezultatul examinării în procedura de contencios administrativ a acțiunii SRL”Sigiliu-Lux” înaintate față de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. De asemenea, existența și dispunerera legală de către SRL”Sigiliu-Lux” a actului de confirmare a perimetrului minier în privința zăcământului de argilă ”Chirca” a fost confirmată prin hotărîrea judecătorească irevocabilă, adoptată de Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani din 28.09.2020 pe dosarul nr.3-1314/20, în rezultatul examinării în procedura de

contencios administrativ a acțiunii SRL”Sigiliu-Lux” împotriva Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale.

În așa mod, fiind existente decizii judecătorești definitive și irevocabile privind eliberarea actelor administrative concrete indicate, obligatorii pentru executarea de către toate persoanele, nicidecum nu poate fi pusă sub îndoială sau atinsă în oarecare mod legalitatea eliberării acestor acte administrative specificate, legalitatea acestora fiind indiscutabilă, confirmată în mod expres prin hotărâri judecătorești, fiind astfel prezumată în mod legal conform prevederilor legislației în vigoare, nefiind nici existentă oarecare necesitate de confirmare a acestora în oarecare alt mod.

De asemenea, referitor la existența înregistrării drepturilor în privința bunului imobil cu numărul cadastral ***** (unde este amplasata cariera ”Chirca”), menționat în scrisoarea Agenției de Mediu, este de indicat că aceste sunt oficial înregistrate după SRL”Sigiliu-Lux” conform datelor conținute în Registrul Public, și anume în Registrul Bunurilor Imobile (Cadastru). Înregistrarea respectivă nicidecum nu este suspendată sau anulată în oarecare mod. Conform prevederilor legislației în vigoare, această înregistrare în registrul public în mod obligatoriu se prezumă ca legală pînă la anularea acesteia și nu poate fi pusă sub îndoială nici de organele de stat, nici de oarecare alte persoane. Ce se referă la verificarea legalității dobândirii acestor bunuri, este de indicat că dobândirea bunurilor de către SRL”Sigiliu-Lux” în rezultatul licitației din 09.07.2017, efectuate în cadrul procedurii de insolvabilitate SA”Anchir”, documentele căruia sunt puse ca temei de înregistrare respectivă în Registrul Bunurilor Imobile, și care suplimentar au fost prezentate concret Agenției de Mediu de către reclamant, este de subliniat că rezultatele respective ale licitației din 09.07.2017 în cadrul procesului de insolvabilitate de asemenea au fost verificate conform prevederilor legii de către instanțele de judecată în baza procedurilor existente în cadrul procesului de insolvabilitate, fiind adoptate decizii judecătorești irevocabile în acest sens. Astfel, a fost adoptată încheierea din 28.09.2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 28.02.2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care au fost respinse contestațiile în privința licitației petrecute din 09.07.2017, astfel, confirmând legalitatea petrecerii licitației. De asemenea, la 01.12.2020 a fost adoptată încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Central (instanța de insolvabilitate), prin care au fost respinse ultimele contestații în privința rezultatelor licitației din 09.07.2020, astfel confirmând legalitatea rezultatelor licitației respective. Ulterior, această încheiere a fost confirmată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.06.2021. Careva alte proceduri legale privind posibilitatea contestării rezultatelor licitației din 09.07.2017 în cadrul procesului de insolvabilitate nu există și nu sunt prevăzute de prevederile Legii insolvabilității. Astfel, este de constatat că în mod legal există hotărîri judecătorești definitive și irevocabile privind respingerea tuturor contestațiilor înaintate împotriva licitației din 09.07.2017 conform prevederilor legislației în vigoare. Astfel, legalitatea petrecerii și a rezultatelor licitației din 09.07.2017 este confirmată prin hotărîri judecătorești irevocabile și nu poate fi pusă în mod legal sub îndoială de către Agenția de Mediu sau de oarecare alt organ administrativ. Hotărârile instanțelor de judecată irevocabile menționate supra sunt publicate oficial pe site-urile instanțelor judecătorești respective, astfel textul acestora fiind public și accesibil pentru verificare.

În așa mod, conform celor expuse este de denotat că decizia privind suspendarea examinării cererii SRL”Sigiliu-Lux” privind emiterea avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”, a fost primită de către Agenția de Mediu în contradicție cu prevederile legislației în vigoare și situațiilor real existente, fără examinarea și aprecierea în mod legal a tuturor documentelor, probelor și circumstanțelor

real existente, constituind de fapt refuz mascat în satisfacerea cerințelor legale ale SRL”Sigiliu-Lux”, în legătură cu ce fapt decizia respectivă urmează a fi anulată, cu adoptarea deciziei privind satisfacerea cerințelor înaintate de SRL”Sigiliu-Lux” cu emiterea avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”.

În baza celor expuse în conținutul cererii de chemare în judecată, conducîndu-se de prevederile actelor normative indicate și ale Codului administrativ, solicită admiterea acțiunii; anularea deciziei Agenției de Mediu de suspendare a examinării cererii din 08.11.2023 înaintate de SRL”Sigiliu-Lux” către Agenția de Mediu privind eliberarea avizului al expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”, oficializate prin răspunsul Agenției de Mediu***** din 08.11.2023; obligarea Agenției de Mediu de a elibera către SRL”Sigiliu-Lux” avizul expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi” conform cererii înaintate de către SRL”Sigiliu-Lux” din 24.10.2023.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul reclamantului, Voloșin Oleg, împuternicit în baza procuri *****din 05.10.2022, a susținut cererea de chemare în judecată în sensul formulat și a solicitata admiterea acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâta – Agenția de Mediu, nu a recunoscut acțiunea reclamantei SRL”Sigiliu-Lux” și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În referința prezentată instanței, a invocat următoarele contraargumente întru respingerea acțiunii: Agenția de Mediu a făcut cunoștință cu cererea de chemare în judecată în contencios administrativ înaintată de SRL„Sigiliu Lux” împotriva Agenției de Mediu prin care a fost solicitat anularea actului administrativ - decizia***** din 08.11.2023 de suspendare a termenului pentru eliberarea actului permisiv și obligarea emiterii actului individual favorabil.

Astfel, cu referire la fapta care constituie obiectul de examinare este necesar de menționat că, la 24.10.2023 factorii de decizie ai SRL„Sigiliu-Lux” s-au adresat către Agenția de Mediu cu cererea ***** prin care au solicitat emiterea avizului expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de nisip „Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi.

În rezultatul examinării cererii, la 08.11.2023 Agenția de Mediu a eliberat decizia de suspendare a termenului pentru eliberarea actului permisiv, fiind respectate procedurile de rigoare.

În fapt, factorii de decizie ai SRL„Sigiliu-Lux” au depus o cerere prealabilă cu ***** din 08.12.2023 prin care au solicitat anularea deciziei***** cu indicarea greșită a datei emiterii - 28.09.2023, de fapt fiind data de 08.11.2023, privind suspendarea termenului pentru eliberarea Avizului expertizei ecologice de stat.

Argumentele invocate au fost examinate în coraport cu refuzul eliberării actului administrativ favorabil și s-a statuat că nu-și găsesc confirmare, fapt care a determinat Agenția de Mediu de a refuza satisfacerea cererii prealabile.

În susținerea cererii, factorii de decizie ai SRL„Sigiliu-Lux” au invocat mai multe argumente, unele din ele se repetă în esență în cadrul cererii de chemare în judecată.

Aferent examinării argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată în coraport cu decizia de suspendare contestată, cât și materialele care au stat la baza eliberării acesteia, Agenția

de Mediu va expune etapizat următoarele contraargumente, ce urmează a fi clarificate, după cum urmează.

În urma analizei primare, argumentul expus de către factorii de decizie ai SRL„Sigiliu-Lux” precum că Agenția de Mediu incorect a apreciat situația de fapt și nu a coroborat prevederile art.81 alin.(l) din Codul administrativ, deoarece actul administrativ solicitat a fi emis nu depinde de un alt act administrativ care urmează a fi emis de către un alt organ administrativ, or, în cadrul dosarului penal investigat de către procurori PCCOCS nu urmează a fi emis un act administrativ, este cel puțin lipsit de sens, încercând să interpreteze eronat prevederile unor acte normative.

Explică autoritatea publică pârâtă că, refuzul a fost întemeiat, facându-se trimitere la prevederile art.81 alin.(l) din Codul administrativ, or, Agenția de Mediu s-a referit la acest izvor de reglementare procedurală în decizia sa, respectiv nu a avut posibilitatea legală să elibereze actul permisiv solicitat, deoarece acesta constituind un act administrativ individual s-ar afla într-o dependență reală cu rapoartele juridice care sunt investigate de către organul de urmărire penală sub conducerea procurorilor din cadrul PCCOCS în dosarul*****, fapt care formează o procedură judiciar-penală pendinte.

Așadar, dacă e să pornim de la obiectul solicitării, în contextul realizării proiectului de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de nisip „Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi, se identifică că în cadrul examinării cererii primare, prin care s-a solicitat eliberarea actului permisiv, precum și în cadrul examinării cererii prealabile s-a luat în calcul informația prezentată de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) prin scrisoarea de corespondență cu*****din 26.09.2023, conform căreia rezultă că în procedura procuraturii se află mai multe dosare penale conexate într-o procedură comună sub numărul *****. În cadrul urmăririi penale sunt investigate acțiunile pretins ilegale ale factorilor de decizie, inclusiv ai SRL„Sigiliu-Lux” prin prisma comiterii mai multor infracțiuni, inclusiv se investighează și legalitatea obținerii dreptului de folosință și de exploatare a suprafeței miniere.

Subsidiar, Agenția de Mediu, în corespondența cu SRL„Sigiliu Lux” s-a axat și pe prevederile pct.7.2 din Anexa nr.l din Instrucțiunea privind ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat, aprobată prin Ordinul Ministrului Ecologiei Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului ***** din 10.09.2002, prezentarea actului perimetrului minier cu permisul de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe utile este obligatoriu pentru activitatea planificată de exploatare a zăcămintelor de substanțe utile.

Totodată, s-a stabilit că actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, prezentat la setul de documente pentru examinarea documentației de proiect „Exploatarea suplimentară a zăcământului de nisip „Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi” este vizat în cauza penală menționată *supra* și în cadrul urmăririi penale, organul de urmărire penală urmează să verifice legalitatea sau ilegalitatea eliberării acestuia.

Reieșind din specificul activității Agenției de Mediu, dictate de prevederile actelor normative de care se ghidează, autoritatea este obligată să verifice drepturile deținătorilor de teren, confirmate prin unul din documentele menționate la art.20 din Codul funcia*****din 25.12.1991.

În aceiași ordine de idei, conform Extrasului din Registrul bunurilor imobile, actualizat la data de 13.12.2023 de Departamentul Cadastru al I.P.”Agenția Servicii Publice”, asupra imobilului cu ***** *****, la Subcapitolul III, este înregistrată ”Grevarea drepturilor

patrimoniale”, cât și investigarea dobândirii dreptului de proprietate în cadrul cauzei penale indicate mai sus.

Agenția de Mediu, consideră neîntemeiate pretențiile reclamantului din considerentele în drept, după cum urmează.

Potrivit art.10 alin.(l) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Concomitent, conform art.16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acestei de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

În context, este necesar de menționat că prevederile actelor legislative menționate supra urmează a fi coroborare cu prevederile legale care reglementează suspendarea procedurii administrative și anume art.81 din Codul administrativ.

Din această prevedere legală este evident că legislatorul a oferit posibilitatea autorităților publice de a suspenda procedura administrativă în cazul în care actul solicitat depinde de un alt raport juridic și formează obiectul unei alte proceduri pendinte.

În atenția Instanței de judecată ține să menționeze că în cererea de chemare în judecată, reclamantul neîntemeiat și eronat apreciază că doar în cazul unor interdependențe între careva acte sau proceduri administrative poate fi dispusă suspendarea procedurii administrative. Consideră că cele menționate de către reclamant, în cererea de chemare în judecată, constituie în sine o poziție de interpretare eronată a prevederilor normelor legale expuse supra.

Reieșind din cele expuse mai sus, reiterează asupra legalității menținerii poziției de suspendare a procedurii administrative prin prisma necesității finisării procedurilor penale privind dreptul de proprietate asupra terenului vizat, or, neclaritățile și/sau ambiguitățile asupra acestui aspect nu permit eliberarea actului permisiv solicitat.

Totodată, din analizele efectuate se poate concluziona că argumentele invocate în suportul cererii de chemare în judecată nu sunt susceptibile să determine obligarea Agenției de Mediu de a elibera actul permisiv solicitat.

În confirmitate cu prevederile art.224 alin.(l) lit.f) din Codul administrativ, solicită respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul pârâtului, Laurența Romanică, împuternicită în baza procuri *****din 18.04.2024, a solicitat respingerea acțiunii, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL”Sigiliu-Lux”, ascultând explicațiile ambelor părți, studiind probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL”Sigiliu-Lux” împotriva Agenției de Mediu privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, este admisibilă, întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

Conform art.22 alin.(1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată

competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art.207 alin.(1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Norma legală precitată enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ, care se rezumă la următoarele: - prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; - competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; - respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; - respectarea procedurii prealabile; - respectarea termenului de înaintare a acțiunii; - prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Actele cauzei denotă că, la 24.10.2023, SRL„Sigiliu-Lux”, a înregistrat în adresa Agenției de Mediu, în sensul art.9 alin.(2) Cod administrativ, cererea cu *****prin care a solicitat emiterea avizului expertizei ecologice de stat(f.d.13).

Prin actul administrativ emis de Agenția de Mediu***** din 08.11.23, a fost suspendată procedura administrativă privind emiterea avizului expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii „Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”(f.d.14-15).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 08.12.2023, SRL„Sigiliu-Lux” a depus o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei Agenției de Mediu***** din 08.11.2023 privind suspendarea procedurii administrative și emiterea avizului solicitat(f.d.16-19).

Prin decizia adoptată în procedura prelabilă***** din 14.12.23, Agenția de Mediu a respins ca inadmisibilă și neîntemeiată cererea prealabilă, fiind menținută decizia cu***** din 08.11.23 privind suspendarea procedurii administrative(f.d.20-22).

La 12.01.2024, reclamanta SRL„Sigiliu-Lux” s-a adresat cu prezența acțiune în instanța de judecată, solicitând anularea deciziei Agenției de Mediu***** din 08.11.2023 privind suspendarea procedurii administrative, cu obligarea Agenției de Mediu să elibereze SRL„Sigiliu-Lux” avizul expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție „Exploatarea suplimentară a zăcământului de nisip „Mereni” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi” conform cererii

înaintate de SRL„Sigiliu-Lux” din 24.10.2023.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamantă SRL”Sigiliu-Lux” este destinatara actului administrativ individual defavorabil contestat și a deciziei adoptate în procedura prealabilă și respectivele acte sunt defavorabile pentru reclamanta SRL”Sigiliu-Lux”, deoarece resping în tot acordarea avantajului solicitat – eliberarea avizului ecologice de stat la proiectul de execuție ”Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamanta SRL”Sigili-Lux”, este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Art.20 Cod administrativ statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Se constată că, adresarea în instanța de judecată a fost precedată de adresarea reclamantei SRL”Sofilarex Plus” către Agenția de Mediu cu cerere prealabilă(f.d.16-17) prin care reclamanta a solicitat, pe cale extrajudiară, anularea deciziei defavorabile – refuzului***** din 08.11.2023.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă***** din 14.12.2023, Agenția de Mediu a respins cererea prealabilă ca inadmisibilă și neîntemeiată(f.d.20-22).

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

În speță, având în vedere că decizia cu privire la cererea prealabilă a fost emisă la 14.12.2023, iar acțiunea în contencios administrativ este depusă de reclamanta la 12.01.2024, se constată respectarea de către reclamanta SRL”Sigiliu-Lux” a prevederilor normei legale precitate.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale referitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamanta SRL”Sigiliu-Lux” este destinatara actului administrativ individual defavorabil contestat, a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de

tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, lipsa dreptului vătămat, precum și alte temeiuri prevăzute de lege, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil –***** din 08.11.2023, prin care s-a refuzat emiterea actului solicitat și deciziei adoptate în procedura prealabilă –***** din 14.12.2023, prin care cererea prealabilă a fost respinsă, și cerința subsecventă de obligare a emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat.

Noțiunea de „act administrativ" este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justițiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Cercetarea stării de fapt denotă următoarele:

Prin actul defavorabil emis***** din 08.11.23, autoritatea publică pârâtă a decis suspendarea procedurii administrative, care are ca obiect al exeminării – emiterea avizului expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție "Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii "Chirca" și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi, în baza unei scrisori a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale(PCCOCS) nr*****, din care rezultă că în procedura procuraturii se află mai multe cauze penale conexate într-o procedură comună sub*****, în cadrul căreia se investigează obținerea dreptului de folosință și de exploatare a suprafeței miniere. Indică autoritatea publică pârâtă că potrivit pct.7.2 din Anexa nr.1 a Instrucțiunii despre ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat, aprobată prin ordinul Ministerului Ecologiei Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului ***** din 10.09.2002, prezentarea actului perimetrului minier cu permisul de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minirale utile este obligatoriu pentru activitatea planificată de exploatare a zăcămintelor de substanțe minerale utile. Indică că, actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, prezentat la setul de documente pentru examinarea documentației de proiect "Exploatarea suplimentară a

zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi” este vizat în caza penală menționată și urmează a fi dovedită legalitatea eliberării acestuia. Mai reține autoritatea pubică pârâtă că, în Registrul bunurilor imobile în privința terenului cu numărul cadastral *****, este înregistrată ”Grevarea drepturilor patrimoniale”, cât și investigarea dobândirii dreptului de proprietate în cadrul cauzei penale menționate. Prin urmare, Agenția de Mediu, a suspendat termenul pentru eliberarea avizului expertizei ecologice de stat la documentația de proiect ”Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”, până la adoptarea hotărârii pe cauza penală*****, în temeiul art.81 alin.(1) Cod administrativ(f.d.14-15).

Instanța de judecată reține că reclamanta, în vederea protejării drepturilor sale, a promovat o acțiune în obligare, pentru admiterea căreia sunt necesare întrunirea cumulativă a două condiții: actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal, iar revendicarea pretenției reclamantului să fie întemeiată. În această ordine de idei, instanța va supune examinării succesive cele două condiții impuse de legiuitor.

Potrivit art.2 din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător ***** din 22.07.2011 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), act permisiv reprezintă document sau înscris constatator prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice și întrunirea condițiilor stabilite de lege, atestând învestirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Actul permisiv poate avea denumirea de licență, autorizație, permis, certificat, *aviz,* aprobare, brevet, de atestat de calificare (denumite în continuare acte permisive).

Conform art.1 din Legea privind expertiza ecologică nr.851 din 29.05.1996 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), *avizul expertizei ecologice de stat* reprezintă act eliberat de Agenția de Mediu ce constată corespunderea documentației de proiect cu prevederile legislației de mediu și cuprinde măsurile pentru protecția mediului care necesită să fie respectate în procesul realizării proiectului.

Conform art.2 alin.(1), (2) din Legea privind expertiza ecologică nr.851 din 29.05.1996, (1) Expertiza ecologică se efectuează de Agenția de Mediu - *autoritate emitentă a actelor permisive în domeniul mediului* (în continuare - autoritate emitentă) - sau de asociațiile obștești, în modul stabilit de prezenta lege și de alte acte normative în domeniu. (2) Expertiza ecologică de stat este atribuția exclusivă a autorității emitente și subdiviziunilor sale teritoriale, care constituie sistemul expertizei ecologice de stat.

Conform art.3 din Legea privind expertiza ecologică nr.851 din 29.05.1996, Expertiza ecologică se efectuează în scopul: a) adoptării unor decizii argumentate și aprobării actelor care prevăd utilizarea resurselor naturale și măsuri de protecție a mediului înconjurător și componentelor lui; b) prevenirii sau minimizării eventualului impact direct, indirect sau cumulativ al obiectelor și activităților economice preconizate asupra mediului înconjurător, componentelor lui, ecosistemelor și sănătății populației; c) menținerii echilibrului ecologic, fondului genetic și biodiversității, creării condițiilor optime de viață pentru oameni; d) corelării dezvoltării social-economice cu capacitățile ecosistemelor.

Conform art.6 din Legea privind expertiza ecologică nr.851 din 29.05.1996, (1) Expertiza ecologică de stat este efectuată pentru obiectele și activitățile economice preconizate care nu au fost supuse evaluării impactului asupra mediului și influențează mediul și/sau prevăd folosirea resurselor naturale, indiferent de destinație, amplasare, tipul de proprietate și subordonarea acestor obiecte, volumul investițiilor capitale, sursa de finanțare și modul de execuție a lucrărilor

de construcții. (2) Este supusă în mod obligatoriu expertizei ecologice de stat documentația de proiect pentru domeniile și activitățile stabilite în anexa nr. 1 la prezenta lege. (3) În cazul în care proiectele activităților menționate la alin. (2) din prezentul articol și specificate la anexa nr. 1 la prezenta lege se încadrează în anexa nr. 1 sau anexa nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și au fost supuse evaluării impactului asupra mediului, expertiza ecologică a documentației de proiect nu se efectuează.

Conform art.18 din Legea privind expertiza ecologică nr.851 din 29.05.1996, (1) În cazul în care domeniile sau activitățile planificate, prevăzute în anexa nr.1 la prezenta lege, nu au fost supuse evaluării impactului asupra mediului în conformitate cu Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, la faza elaborării documentației de proiect, autorității emitente sau subdiviziunilor sale teritoriale i se solicită efectuarea expertizei ecologice de stat a documentației în cauză, cu prezentarea următoarelor documente: a) cererea, care trebuie să includă următoarele informații: denumirea beneficiarului, forma juridică de organizare, IDNO-ul, adresa juridică a beneficiarului; numele, prenumele persoanei responsabile, seria și numărul buletinului de identitate, IDNP-ul; denumirea documentației de proiect, genul de activitate, integral sau parțial, pentru a cărui desfășurare se solicită efectuarea expertizei ecologice de stat; b) certificatul de urbanism pentru proiectare cu anexele corespunzătoare (planul de amplasare a imobilului/terenului, avizul organului supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor, actul de selectare a terenului); c) prospecțiunile tehnico-geologice și hidrogeologice; d) prospecțiunile pedologice și caracteristica pedologică a terenului (traseului); e) copiile condițiilor tehnice pentru racordarea la rețelele edilitare. (2) Documentația de proiect prezentată trebuie să corespundă normativelor în vigoare și să conțină coordonările prealabile cu organul administrației publice locale și cu organizațiile interesate referitoare la amplasarea și asigurarea tehnică a obiectului proiectat, precum și avizele organelor de supraveghere și control de stat privind desfășurarea activității economice preconizate.

În corespindere cu pct.1 din ordinul Ministerului Ecologiei Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului ***** din 10 septembrie 2022, a fost aprobată Instrucțiunea despre ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat.

Conform pct.pct.7.1-7.2 anexa nr.1 din Instrucțiunea despre ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat, aprobată prin ordinul ***** din 10.09.2022, 7.1 Compartimentul "Protecția subsolului" al documentației de proiect se elaborează conform cerințelor art.27, 28, 33, 36, 37, 42, 43 ale Codului subsolului, art.50, 51, 52, 53 și 54 ale Legii privind protecția mediului înconjurător, art.13 lit.(f) al Legii cu privire la zonele și fîșiile de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă, art.5 alin.(4) și 5 alin.(5) ale Legii cu privire la resursele naturale și altor legi. 7.2 Documentele necesare pentru obiectele de exploatare a zăcămintelor de substanțe utile, care trebuie să fie anexate: - actul perimetrului minier cu permisul de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe utile; - proiectul de exploatare a zăcămintelor; - proiectul de recultivare a carierei; - raportul despre prospecțiunile geologice și pedologice; - procesul-verbal despre aprobarea rezervelor de substanțe utile; - proiectele de exploatare și recultivare se prezintă cu avizul expertizei tehnico-miniere a Departamentului Standardizare și Metrologie.

Din actele cauzei și lucrările dosarului administrativ se constată că, la 24.10.2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Sigiliu-Lux" a înregistrat în adresa Agenției de Mediu cererea cu ***** prin care a solicitat emiterea avizului expertizei ecologice de stat a documentației de proiect „Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii „Chirca" și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi", anexând următoarele

documente: 1) certificatul de urbanism cu anexe; 2) prescripții tehnice; 3) avizele organelor supraveghere și control; 4) raport geologic; 5) documentație de proiect; 6) raport pedologic; 7) protecția mediului.

Prin decizia***** din 08.11.2023, Agenției de Mediu a informat SRL„Sigiliu-Lux” că la data de 26.09.2023 la Agenția de Mediu a fost înregistrată solicitarea*****a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) privind *efectuarea unui control în vederea stabilirii încălcărilor legislației cu privire la subsol și actelor normative în domeniu.* Indică autoritatea pârâtă că, în procedura procuraturii se află mai multe cauze penale conexate într-o procedură comună sub*****, în cadrul căreia se investigează obținerea dreptului de folosință și de exploatare a suprafeței miniere. Indică autoritatea publică pârâtă că potrivit pct.7.2 din Anexa nr.1 a Instrucțiunii despre ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat, aprobată prin ordinul Ministerului Ecologiei Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului ***** din 10.09.2002, prezentarea actului perimetrului minier cu permisul de folosire a subsolului pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minirale utile este obligatoriu pentru activitatea planificată de exploatare a zăcămintelor de substanțe minerale utile. Indică că, actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, prezentat la setul de documente pentru examinarea documentației de proiect ”Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea cariei din raionul Anenii Noi” este vizat în caza penală menționată și urmează a fi dovedită legalitatea eliberării acestuia. Mai reține autoritatea pubică pârâtă că, în Registrul bunurilor imobile terenul cu numărul cadastral *****, este înregistrată ”Grevarea drepturilor patrimoniale”, cât și investigarea dobândirii dreptului de proprietate în cadrul cauzei penale menționate. Prin urmare, Agenția de Mediu, a suspendat termenul pentru eliberarea avizului expertizei ecologice de stat la documentația de proiect ”Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”, până la adoptarea hotărârii pe cauza penală*****, în temeiul art.81 alin.(1) Cod administrativ(f.d.14-15).

În conformitate cu art.81 alin.(1) Cod administrative prevede: în cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publica suspendă procedura administrativă pînă la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive.

Din conținutul normei legale precitate, care corespunde criteriilor de accesibilitate și previzibilitate, instanța de judecată reține că suspendarea procedurii administrative poate avea loc doar în următoarele situații: 1) interdependența actului administrativ individual cu un alt act administrativ, operațiune sau raport juridic; 2) interdependența cu o altă procedură administrată sau judiciară pendinte.

Astfel, pentru a fi suspendată procedura administrativă, autoritatea publică sesizată urmează să identifice în mod clar activitatea administrativă care condiționează emiterea actului administrativ individual, sau după caz procedura administrativă/judiciară pendinte care limitează competența sa de a finaliza procedura administrativă.

Instanța de judecată, reieșind din decizia adoptată în procedura prealabilă reține că Agenția de Mediu a dispus suspendarea procedurii administrative, până la soluționarea cauzei penale*****, condusă de PCCCOCS, invocând faptul că actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, prezentat la setul de documente pentru examinarea documentației de proiect ”Expoatarea suplimentară a

zăcământului de argilă ”Chirica” și recultivarea cariei din raionul Anenii Noi” este vizat în cauza penală susmenționată, condusă de PCCOCS. Suplimentar, Agenția de Mediu a reținut ca motiv pentru suspendare investigarea dobândirii dreptului de proprietate în cadrul cauzei penale menționate supra, ținând cont că în Registrul bunurilor imobile asupra imobilului cu *****a Subcapitolul III, este înregistrată „Grevarea drepturilor patrimoniale”.

Prioritar urmează a fi reținut faptul că, prin scrisoarea ***** din 26.09.2023, adresată Ministerului Mediului, Inspectoratului pentru protecția mediului, Agenției de Mediu și Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, autorităților vizate le-a fost solicitată:

*„**Efectuarea unui control** în vederea stabilirii încălcărilor legislației cu privire la subsol și actelor normative în domeniu, în urma:*

- *Includerii în masa debitoare a SA„Anchir” în procedura falimentului și vânzarea la licitația „cu reducere” din 09.07.2017, de către lichidatorul***** „a tuturor drepturilor existente de folosință, de arendă, în privința terenurilor, sectoarelor de subsol, perimetrului minier, drepturile de exploatare, de extragere a zăcămintelor ș.a., existente la SA „Anchir” în privința carierei de nisip, amplasată pe terenul cu numărul cadastral ***** cu suprafața de 27,71 ha și în privința carierei de argilă, amplasată pe terenul cu numărul cadastral ***** cu suprafață de 15,8003 ha, cu modul de folosință pentru exploatări miniere”;*
- *Extragerii, **începând cu anul 2017 până în anul 2020**, de către SRL„Sigiliu Lux”, a „zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii Chirca și a zăcământului de nisip Mereni”, **în lipsa contractelor pentru folosirea sectoarelor de subsol „Chirca” și „Mereni”,** precum și **lipsa Actelor de confirmare a perimetrului minier pentru zăcământul de nisip „Mereni” și zăcământul de argilă pentu producerea cărămizii „Chirca”**;*
- ***Adoptarea deciziilor cu privire la limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosire a subsolului**, în cazul depistării încălcărilor normelor și regulilor de folosire a subsolului;*
- *În cazul depistării încălcărilor legislației cu privire la subsol și actelor normative in domeniu, de analizat opțiunea intentării sau refuzului de a intenta acțiuni privind compensarea prejudiciului cauzat statului Republica Moldova și mediului”; (f.57-63 din dosarul administrativ)*

Respectiv, instanța de judecată reține că, din descrierea circumstanțelor de fapt în scrisoarea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale ***** din 26.09.2023, se atestă că, în cadrul respectivei cauze penale sunt investigate „acțiunile lichidatorului SA„Anchir” în procedura falimentului,***** de includere în masa debitoare a SA „Anchir” în procedura falimentului drepturile de folosință a zăcămintelor „Chirca” și „Mereni”, pe care, contrar voinței proprietarului (statul reprezentat de MADRM în prezent Ministerul Mediului) le-a transmis către SRL„Sigiliu Lux”. În aprecierea organului de urmărire penală, prin includerea „drepturilor de folosință și extragere a zăcămintelor „Chirca” și „Mereni” în masa debitoare a SA„Anchir” precum și prin exploatarea de către SRL„Sigiliu-Lux” a zăcămintelor „Chirca” și „Mereni”, **începând cu anul 2017 - până la perfectarea actelor permisive (anul 2020)** au fost prejudiciate interesele statului... Totodată, în cadrul urmăririi penale efectuate în respectiva cauză, rezultând o bănuială rezonabilă privind comiterea infracțiunii prevăzută de art.327 din Codul penal de către factorii de decizie ai Departamentului înregistrare și licențiere a unităților de drept din cadrul IP„Agenția Servicii Publice”, la emiterea Deciziei *****din

12.09.2017 privind eliberarea SRL„Sigiliu Lux”, a licenței cu seria „A MMII” ***** din 13.09.2017 valabilă până la 13.09.2022.”.

Astfel, instanța menționează că faptele cercetate în cadrul urmăririi penale vizate se referă la acțiunile lichidatorului Anton Jerebțov, factorilor de decizie ai Agenției Servicii Publice și exploatarea zăcămintelor de către SRL „Sigiliu-Lux” începând cu anul 2017 - până la perfectarea actelor permisive (anul 2020).

Contrar afirmațiilor Agenției de Mediu că actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, este cercetat/vizat în cauza penală*****, condusă de PCCOCS, instanța de judecată menționează că în scrisoarea ***** din 26.09.2023 nu se face nici o referire la asemenea circumstanțe. Dimpotrivă, așa cum s-a menționat supra, eventualul prejudiciu care se pretinde a fi cauzat statului prin includerea „drepturilor de folosință și extragere a zăcămintelor „Chirca” și „Mereni” în masa debitoare a SA„Anchir”, se raportează la exploatarea de către SRL„Sigiliu Lux” a zăcămintelor „Chirca ” și „Mereni” în perioada **anului 2017 - până la perfectarea actelor permisive în anul 2020.**

Lucrările dosarului mai atestă că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2019, a fost confirmată tranzacția de împăcare între SRL„Sigiliu-Lux”, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și SA„Achir” încheiată la data de 07 februarie 2019, prin care Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova prin prezenta tranzacție a recunoscut trecerea de la „Anchir”S.A. în procedura de faliment, pe numele adjudecatarului bunurilor în rezultatul desfășurării procedurii de insolvabilitate „Sigiliu-Lux”S.R.L. a tuturor drepturilor și obligațiilor ce reies în baza contractelor pentru folosirea sectoarelor de subsol încheiate la caz de către „Anchir”S.A. cu Ministerul Mediului ***** din 29 iunie 2010 la zăcămîntul de argilă pentru producerea cărămizii „Chirca”, precum și*****din 29 iunie 2010 la zăcămîntul de nisip „Mereni”. Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova s-a obligat, în termen de 30 zile de la momentul intrării în vigoare a încheierii instanței judecătorești privind confirmarea prezentei tranzacții, să perfecteze și a încheie cu „Sigiliu-Lux”S.R.L. contracte pentru folosirea sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile la zăcămîntul de argilă pentru producerea cărămizii „Chirca” și la zăcămîntul de nisip „Mereni” pe perioada exploatării zăcămintelor, cu menținerea normelor și condițiilor care erau prevăzute în contractele pentru folosirea sectoarelor de subsol, încheiate anterior de către Ministerul Mediului cu „Anchir”S.A., respectiv cu ***** din 29 iunie 2010 la zăcămîntul de argilă pentru producerea cărămizii „Chirca”, precum și*****din 29 iunie 2010 la zăcămîntul de nisip „Mereni”(f.d.23-25).

La 20 martie 2019, între SRL„Sigiliu Lux” și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în corespundere cu prevederile tranzacției privind soluționarea litigiului pe cale amiabilă, încheiată la 07.02.2019, confirmată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2019, a fost semnat contractul nr.4 pentru folosirea sectorului de subsol, beneficiar SRL„Sigiliu-Lux”, modificat prin acordul adițional ***** din 17 decembrie 2020.

Mai mult, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 28.09.2020, s-a constatat nulitatea ordinului*****din 07.05.2020 privind anularea actului de confirmare a terimetrului minier *****din 13.01.2020, atribuit de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale pentru exploatarea zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii Crirca. S-a constatat nulitatea actului administrativ defavorabil***** din 08.05.2020 emis de Agenția pentru Geologie și resurse Minerale; întru executarea ordinului*****din 07.05.2020, privind restituirea Actului

de confirmare a permetrului minier *****din 13.01.2020, precum și efectuarea acțiunilor suplimentare de prezentare a documentelor și efectuarea lucrărilor de cercetare geologică suplimentară zăcământului dat, în scopul stabilirii volumului de substanță mineral utilă și răspândirea acestuia pe zăcământ. La fel, instanța a constatat existența și dispunerea legală de către SRL"Sigiliu-Lux" a actului de confirmare a perimetrului minier pentru exploatarea zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii Chirca, precum și existența la SRL"Sigiliu-Lux" a drepturilor ce se confirmă prin Actul de confirmare a perimetrului minier pentru exploatarea zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii Chirca(f.d.26).

Circumstanțele reținute supra, atestă că actele permisive, care au fost anexate la cerere, la care se face referire în decizia Agenției de Mediu, nu se raportează la perioada menționată în scrisoarea *****din 26.09.2023 remisă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (**începând cu anul 2017 - până la perfectarea actelor permisive anul 2020)**, fiind emise drept consecință a procedurilor judiciare descrise supra, ulterior perioadei vizate. Mai mult, în situația în care, actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, a fost emis pentru executarea unor hotărâri judecătorești irevocabile, respective, a obținut puterea lucrului judecat și nu poate fi pus în discuție din nou. Alegațiile pârâtei Agenția de Mediu referitoare la faptul că legalitatea respectivelor acte urmează a fi demonstrată, nu pot fi reținute de către instanța de judecată, deoarece contravin principiului securității raporturilot juridice. În acest sens se reține că, în esență, puterea de lucru judecat a unei hotărîri judecătorești semnifică faptul că o cerere nu poate fi judecată în mod definitiv decît o singură dată (bis de eadem re ne sit actio), iar hotărîrea este prezumată a exprima adevarul și nu trebuie să fie contrazisă de o altă hotărîre (res judicata pro veritate habetur) și conform jurisprudenței constante a CEDO, incertitudinea jurisprudențială este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului.

Suplimentar, instanța va reține că, prin scrisoarea emisă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale în adresa autorităților vizate a fost solicitată **efectuarea unui control** ce se referă la *Extragerea, începând cu anul 2017 până în anul 2020, de către SRL „Sigiliu Lux", a „ zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii Chirca și a zăcământului de nisip Mereni", în lipsa contractelor pentru folosirea sectoarelor de subsol „Chirca" și „Mereni", precum și lipsa Actelor de confirmare a perimetrului minier pentru zăcământul de nisip „Mereni" și zăcământul de argilă pentru producerea cărămizii „Chirca"*.

În circumstanțele descrise, este incert motivul pentru care a fost dispusă suspendarea procedurii administrative la cererea SRL„Sigiliu Lux" de emitere a avizului expertizei ecologice de stat, iar autoritatea publică pârâtă a eșuat să demonstreze că a respectat prevederile art.81 Cod administrativ. Or, în decizia contestată nu se face trimitere nici la un act administrativ (operațiune preliminară) de care depinde emiterea avizului expertizei ecologice, nu a fost precizat nici un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică sau care formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte.

Urmărirea penală care vizează acțiunile lichidatorului ***** factorilor de decizie ai Agenției Servicii Publice și exploatarea zăcămintelor de către SRL„Sigiliu Lux" începând cu anul 2017 - până la perfectarea actelor permisive (anul 2020), nu poate fi asimilată unei proceduri judiciare pendinte sau proceduri administrative care se referă la actul de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

În aceiași ordine de idei, instanța nu găsește confirmare afirmațiilor că suspendarea

procedurii administrative a fost dictată de obligația Agenția de Mediu să verifice drepturile deținătorilor de teren, confirmate prin unul din documentele menționate de art.20 al Codului funciar n*****in 25.1991, iar reieșind din extrasul din Registrul bunurilor immobile păentru imobilul cu ***** *****, la Subcapitolul III, este înregistrată „Grevarea drepturilor patrimoniale", cât și investigarea dobândirii dreptului de proprietate în cadrul cauzei penale menționate supra.

Potrivit punctului 1 din Hotărârea Guvernului nr.570 din 11 septembrie 2009, a fost aprobat Regulamentul privind modul de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol.

Conform pct.4 din anexa nr.1 din Regulamentul privind modul de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.570 din 11.09.2009, pentru obținerea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol în scopul extragerii substanțelor minerale utile, solicitantul va depune la Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului o cerere, în care va indica forma juridică de organizare și elementele de identificare, datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic special și de specialiști pentru efectuarea tipului respectiv de lucrări la folosirea subsolului, denumirea zăcămîntului, precum și nota explicativă, cu argumentarea necesității de atribuire în folosință.

Potrivit pct.12 din Regulamentul menționat supra, contractul aprobat privind folosirea sectorului de subsol pentru exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile solide reprezintă temei pentru întocmirea proiectului perimetrului minier.

Potrivit art.6 alin.(2) Codul subsolului (în redacția în vigoare la data contestării actului administrativ), *Sectoarele de subsol nu pot fi înstrăinate, ele pot fi date numai în folosință.* Toate actele juridice sau acțiunile care, în mod direct ori indirect, violează dreptul de proprietate publică a statului asupra subsolului sînt lovite de nulitate absolută.

În conformitate cu art.20 Cod funciar (în redacția în vigoare la data inițierii procedurii administrative), Documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sînt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acestea a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau de către Agenția Proprietății Publice în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, certificatul de moștenire, contractul de vînzare-cumpărare, contractul de donație, contractul de schimb, contractul de arendă și altele. Forma titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren se stabilește de Guvern. Drepturile de proprietate și alte drepturi patrimoniale asupra terenului se înregistrează în conformitate cu legislația.

Conform art.416 alin.(1) Cod civil, dacă un drept, act sau fapt a fost înregistrat într-un registru public, se prezumă că el există, atât timp cât nu a fost radiat sau modificat în condițiile legii.

Astfel, cu referire motivul autorității publice pârâte expus în textul actului administrativ defavorabil emis, și anume că terenul cu ***** *****, la Subcapitolul III, este grevat, fiind necesară și investigarea dobândirii dreptului de proprietate în cadrul cauzei penale menționate supra, instanța de judecată va menționa următoarele.

Sectoarele de subsol sunt proprietate exclusivă a statului și nu pot fi înstrăinate, astfel reclamantul nu poate fi proprietar al terenului cu nr. cadastral ***** din ***** Iar mențiunea înserată la Subcapitolul III, „Grevarea drepturilor patrimoniale", din registrul bunurilor imobile atestă dreptul SRL„Sigiuliu Lux" de a folosi terenul destinat exploatării miniere, în temeiul actelor menționate.

Instanța de judecată va reține că este indiscutabilă competența Agenției de Mediu de a

dispune suspendarea procedurii administrative, însă ca această măsură administartivă să fie legală, ea trebuie să fie lută în condițiile și în maniera reglementată de lege, ceea ce nu s-a realizat în cazul dedus judecății,

Totodată, instanța constată că autoritatea publică pârâtă a omis să motiveze soluția adoptată, și să explice care este situația de fapt, raportată la norma de drept, ce impune aceste măsuri.

Astfel, instanța de judecată va concluziona în privința nerespectării, de către autoritatea publică pârâtă, a principiului statuat la art.31 Cod administrativ, conform căruia actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Circumstanțele speței și anume măsura suspendării procedurii administrative concrete, care are ca obiect al examinării – eliberarea avizului expertizei ecologice de stat la documentația de proeict ”Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”, în legătură cu investigarea, încă la etepa urmăririi penale, a unei cauzei, în cadrul căreia se investigează dobândirea drepturilor reclamantei în perioada din 2017 până-n 2020, impun o argumentare convingătoare din partea autorității publice, sarcină, care la caz nu a fost realizată. În plus, conduita Agenției de Mediu încalcă principiul comprehensibilității și transparenței acțiunilor autorității publice, reglementat de art.32 Cod administrativ.

Raționamentele expuse supra atestă incontestabil că suspendarea procedurii administrative și neexaminarea cererii depuse de SRL„Sigiliu Lux” au fost realizate cu încălcarea prevederilor legale, actele și operațiunile administrative adoptate de autoritatea publică pârâtă sunt ilegale și prin ele reclamanta este vătămată în dreptul său de a desfășura activitate economică, astfel, instanța va anula decizia Agenției de Mediu***** din 08.11.2023 privind suspendarea procedurii administrative și decizia adoptată în procedura prealabilă***** din 14.12.2023, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

Referitor la solicitarea reclamantului de obligare a Agenției de Mediu să elibereze Societății cu Răspundere Limitată „Sigiliu-Lux” avizul expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție ”Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producerea cărămizii ”Chirca” și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi”, instanța va reține următoarele aspecte.

Conform art.21 alin.(1) - (2) din Legea privind expertiza ecologică ***** din 29.05.1996, Expertiza ecologică de stat a documentației de proiect se efectuează în termen de pînă la 30 de zile calendaristice de la data prezentării setului complet de documente. Termenul de efectuare a expertizei ecologice de stat a documentației de proiect pentru obiectele și activitățile economice complexe și potențial periculoase pentru mediul înconjurător, inclusiv a documentației a cărei examinare necesită derularea unor cercetări științifice speciale suplimentare, poate fi prelungit pînă la 2 luni. (2) În urma examinării complexe a documentației de proiect prezentate pentru efectuarea expertizei ecologice de stat, experții ecologi de stat întocmesc un aviz al expertizei ecologice de stat, care conține una dintre următoarele poziții: a) oportunitatea, condițiile de realizare a documentației de proiect și măsurile de protecție a mediului care urmează a fi întreprinse în procesul de realizare a proiectului; b) respingerea documentației de proiect în cazul în care aceasta nu este elaborată în conformitate cu dispozițiile legale și cerințele de mediu.

Alin.(4) al aceluiași articol statuează că, În cazul în care autoritatea emitentă decide eliberarea avizului expertizei ecologice de stat, cu 3 zile pînă la expirarea termenului-limită, aceasta transmite prin ghișeul unic electronic o notificare solicitantului prin care îi aduce la cunoștință acceptul eliberării avizului și necesitatea achitării taxei stabilite pentru acest act, cu prezentarea documentului confirmativ de plată la eliberarea actului permisiv.

Conform art.20 al legii susmenționate, (3) Nerespectarea prevederilor actelor legislative și ale altor acte normative, precum și a instrucțiunilor în vigoare privind volumul și conținutul documentației prezentate pentru efectuarea expertizei ecologice de stat constituie temei de restituire a documentației beneficiarului pentru completare și perfectare.

Instanța de judecată menționează că cererea de eliberare a avizului expertizei ecologice de stat, cu anexele prevăzute la art.18 al Legii 851/1996 citat supra (certificatul de urbanism cu anexe, prescripții tehnice, avizele organelor supraveghere și control, raport geologic, documentație de proiect, raport pedologic protecția mediului), a fost depusă de reclamant, la 24.10.2023.

Totodată, în perioada examinării cererii, de la data depunerii cererii – 24.10.2023 până la 08.11.2023, data suspendării procedurii administrative, obiecții la actele prezentate, de către autoritatea publică pârâtă nu au fost constatate și formulate.

Actul permisiv reprezintă un mijloc de intervenție care urmează a fi utilizat de autoritatea abilitată în mod echivalent cu alte mijloace și tehnici de intervenție ale autorităților publice, ținând cont de principiul proporționalității. Instituirea unui act permisiv trebuie să fie în concordanță, în mod obligatoriu, cu unul sau mai multe riscuri pe care acest act permisiv poate să le acopere și care nu sunt abordate prin alte mijloace de intervenție ale autorităților publice, inclusiv prin alte acte permisive.

Apariția unor drepturi și/sau obligații confirmate de un act permisiv are loc doar în virtutea întrunirii de către solicitant a cerințelor și condițiilor stabilite expres și exhaustiv de lege. Voința autorității publice exprimată prin emiterea actului permisiv nu poate sta la baza apariției drepturilor și a obligațiilor, aceasta doar confirmă întrunirea cerințelor și condițiilor stabilite de lege, dacă legea acordă în mod expres atribuția dată autorității publice în cauză.

Autoritatea emitentă poate refuza eliberarea actului permisiv și poate iniția procedura de suspendare și/sau retragere a actului permisiv numai dacă solicitantul nu întrunește și nu respectă cerințele și/sau condițiile expres stabilite de lege în privința actului permisiv în cauză.

Instanța de judecată constată că, Agenția de Mediu nu și-a fundamentat refuzul de eliberare a avizului expertizei ecologice pe neprezentarea de către SRL”Sigiliu-Lux” a tuturor actelor prevăzute la art.18 al Legii 851/1996 și Instrucțiunea despre ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat, aprobată prin ordinul ***** din 10.09.2022, dimpotrivă fiind demonstrat că acestea au fost prezentate.

În virtutea art.123 alin.(6) din Codul de procedură civilă aplicabil în corelare cu dispoziția art.195 din Codul administrativ, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat. De altfel, partea pârâtă nu a obiectat asupra insuficienței actelor anexate la cererea din 24.10.23. Motivele invocate în răspunsul***** din 08.11.2023 nu sunt plauzibile și depășesc sfera de reglementare a prevederilor legale citate, iar faptele sesizate de Agenția de Mediu despre pretinsa examinare a actului de confirmare a perimetrului minier *****din 13.01.2020, eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, într-o cauză penală, așa cum a fost evidențiat supra, sunt nefondate și nu pot servi temei pentru respingerea cererii de eliberare a actului permisiv.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit în jurisprudența sa că, sistarea licenței de administrare a unei afaceri constituie o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor, garantat de articolul 1 al Protocolului (a se vedea Tre Traktorer AB v. Sweden, hotârâre din 7 iulie 1989, Seria A nr. 159, § 55, și Rosenzweig and Bonded Warehouses Ltd. v. Poland, nr. 51728/99,§ 48, 28 iulie 2005). În același sens, Curtea Europeană a considerat că licența este un „bun” garantat de articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, ținând cont de 31

faptul că implică elemente patrimoniale ce permit obținerea unor venituri (H. v. Belgia și Van Marle și alții v. Olanda). Astfel, retragerea unei licențe, prin care reclamantul își formase o anumită clientelă, reprezintă o atingere adusă unui bun în sensul de valoare economică, iar dispozițiile art.1 din Protocolul nr.1 devin aplicabile. Jurisprudența enunțată, raportată la speța examinată, conferă instanței un motiv consistent în a considera că privarea nejustificată și ilegală de actul permisiv - avizul expertizei ecologice de stat (avizul reprezentând o categorie a actelor permisive) revendicat de către SRL"Sigiliu-Lux" a dus la încălcarea în lanț a principiilor certitudinii și predictibilității dreptului, precum și, în principal, a dreptului de proprietate.

Conform art.224 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele faptice constatate, instanța de judecată, stabilind că actul administrativ individual defavorabil contestat – decizia***** din 08.11.2023 și decizizia adoptată în procedura prealabilă, sunt ilegale și prin ele reclamanta SRL"Sigiliu-Lux" este vătămată în drepturile sale, protejate de lege, a ajuns la concluzia că principiul legalității impune anularea actelor contestate, cu obligarea autorității publice pârâte să emită actul administartiv individual favorabil solicitat de reclamanta SRL"Sigiliu-Lux", fiind întrunite cumulativ ambele condiții prevăzut de lege: 1) actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal; și, 2) revendicarea pretenției reclamantului să fie întemeiată.

Din raționamentele expuse, instanța de judecată va admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Sigiliu-Lux" împotriva Agenției de Mediu, va anula decizia Agenției de Mediu***** din 08.11.2023 privind suspendarea procedurii administrative și decizia***** din 14.12.2023 privind respingerea cererii prealabile și va obliga Agenția de Mediu să elibereze Societății cu Răspundere Limitată „Sigiliu-Lux" avizul expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție "Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producere cărămizii "Chirca" și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi", conform cererii SRL"Sigiliu-Lux" din 24.10.2023.

În temeiul prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.b), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art.art.239-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL"Sigiliu-Lux" împotriva Agenției de Mediu privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, se admite.

Se anulează actul administrativ individual defavorabil***** din 08.11.2023 și decizia adoptată în procedura prealabilă***** din 14.12.2023 și se obligă Agenția de Mediu să elibereze SRL"Sigiliu-Lux" avizul expertizei ecologice de stat la proiectul de execuție "Exploatarea suplimentară a zăcământului de argilă pentru producere cărămizii "Chirca" și recultivarea carierei din raionul Anenii Noi", conform cererii SRL"Sigiliu-Lux" din 24.10.2023.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia